

SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za promicanje lokalnih interesa.

God. IV.

Broj 25.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro. PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplatnike K 1.70. za vanjske s poštarinom K 2. za inozemstvo K 2.25. Na po i na cijelu godinu razmjerno više. Pojedini broj stoji 16 filira. Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv. br. 20.

U Samoboru
20. lipnja 1909.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petlini redak u redakcionom dijelu 20 fil. u oglašenom 10 fil. Za oglaše, koji se više puta uvrćuju, daje se znatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Gradnja kuće sa zdravstvenog stajališta.

Piše arch. F. Gabrić.

II.

Zidovi prizemlja moraju biti od zidova podruma svakako izolovani, da se vlaga od ovih ne provuče u prizemlje.

Vlaga razara drvene podove i pokućstvo, jer drvo počne da gnjili, radjaju se gljivice, kojih životni proces razvija plinove. Ovi su sa vlagom nastalog nečistog uzduha čovječjem organizmu škodljiviji.

Najbolji i sa zdravstvenog gledišta najzdraviji materijal za zidove naših kuća je pečena opeka, iz koje se imade da gradi cijela kuća, koliko je nau zemljom imade.

Radi njezine forme, dostatne čvrstoće, radi svojstva da prepušta uzduh, radi njezine niske specifične topline i t. d. jest opeka danas najbolji i najzdraviji građevni materijal. Kod našega primitivnoga loženja soba, i kod naših slabih ili nikakvih umjetnih uredbi za ventilaciju stanova, poroznost je opeke od veoma velike vrijednosti.

Nevjerovatna množina vode dolazi u zidove s mortom. Prije negoli su zidovi potpunoma suhi, ne valja početi sa žbukanjem. Razni građevni zakoni doduše propisuju stanovito doba, iz kojega se dogradjene zgrade smiju žbukati, ali ti propisi se često ne drže, ili su klimatički odnošaji takovi, da se zidovi za to doba ne mogu isušiti.

Za žbukanje zidova izvana kao i iznutra najbolje je uzeti običnu žbuku od vapna i pijeska. Ta žbuka ne priječi prolazu uzduha kroz zidove, tako zvanu naravnu ventilaciju, dok žbuke iz cementa ili sadre mnogo manje propuštaju uzduh.

Od velike, ali obično premalo cijenjene važnosti je vrsta žbuke, i to žbuke za zidanje kao i one za žbukanje. Ako voda, kojom se pripravlja žbuka sadržaje u sebi rastopljenih soli, mogu zidovi, koji su tom žbukom zidani, ostati trajno vlažni. Nastaju naime u takovim zidovima razni kemički spojevi, medju kojima može biti i hygroskopičkih, to jest takvih, koji poprimaju veoma rado vodu, a zidovi onda pijesne. Kroz mješavu vlage i suše i uslijed ovih se promjene volumena, koji se uslijed toga uvijek mijenja, budu zidovi već i mehanički razoreni. Voda za pripravljavanje žbuke mora dakle da bude čista, i ne smije sadržavati soli i organskih nečistoća. Najbolja je mekana voda, osobito voda kišnica.

I nečist pijesak može za zidove imati istih posljedica kao i nečista voda. Uz či-

toču vode je i čistoća pijeska jedna tražbina zdravlja. (hygiene.)

Nečist pijesak se uopće ne bi smio upotrebljavati za pripravljavanje žbuke, ili samo onda, ako se prije pranjem dobro očisti.

Materijalu za popunjavanje stropova se do nedavno dalo malo važnosti, jer se svaki takov material nazvao dobrim, koji je bio lak, brzo se sušio, i nije bio opasan radi vatre, dok se u novije doba nije upoznalo, da taj materijal u zdravstvenim pitanjima igra takodjer veliku ulogu.

Materijali za popunjenje stropova sadržaju često veoma mnogo organskih nečistoća, te mogu kao nalazište patogenih mikroba i prašenje ovih kroz pukotine pada biti zdravlju opasni. Kroza nj može doći već u posve nove kuće štokakva gamad.

Često dolazi nečist u taj materijal za vrijeme radnje kroz radnike, rašta se mora strogo na to paziti, da radnici ne upotrebljavaju gradnju za mjesto, gdje će zadovoljiti razne tjelesne potrebe.

Najbolji materijal za punjenje podova je čisti pijesak i stari otpaci žbuke od gradnje. Osobito je opasan materijal, koji se dobije od izdrobljenih zidova i žbuke starih porušeni kuća. Nečist se materijal imade, ako se već mora upotrijebiti, prije negoli se stropovi pune, dobrim izarenjem raskužiti.

(Nastavit će se.)

Naš mali obrt.

Naš mali obrt ima se u zadnjih godina boriti s velikim poteškoćama. Njega tište mnoge nevolje, a sprečava mu razvitak silna tvorničarska utakmica, koja se razmahala svijetom. Kako je danas stanje pojedinih obrta, pokazuje nam lijepo najnoviji izvještaj trgovačko-obrtničke komore, koji je netom izašao. — Mi ćemo se dotaći ovdje onih obrta, koji su ponajviše zastupani u Samoboru, jer će to naše obrtnike i najviše zanimati. Počet ćemo s obrtom, koji se bavi priredjivanjem kože.

Ovaj obrt iskazuje spram prošle godine apsolutni umanjaj od 96 poduzeća, na kojem relativno najjače učestvuju postolari, dočim se veoma skromnim porastom mogu da pohvale samo sedlari i kožari.

Najpretežnije su ovdje zastupani obuvni obrti, naime postolari, opančari i čizmari, na koje otpada 55, odnosno 18 i 17 po sto, dotično ukupno 90 po sto od svih poduzeća.

Postolari spadaju uopće medju najraširenije obrtne grane, koja je ipak razmjerno mnogo jače zastupana u gradovima

nego na ladanju. Ovaj obrt izvrnut je žestokoj utakmici tvorničke industrije, koja poplavljuje tržište gotovom jeftinom robom. Ta utakmica skućila je doduše postolarski zanat, nu ipak ne u takovoj mjeri, da bi se moglo govoriti o njegovoj propasti. U potkriepu toga suda govori okolnost, što se broj postolarskih poduzeća drži uz neznatne varijacije na jednakoj visini. Nadalje je nepobitna činjenica, da marljivi i svojoj stručnoj vještini potpuno dorasli postolari unatoč tvorničke utakmice mogu dobro uspjevati. Pošto je dakle stručna naobrazba jedan od najbitnijih preduvjeta za napredak ove obrtne grane, trebalo bi upriličivati naukovne tečajeve u svim većim mjestima, i to pod upravom posve kvalificiranih učitelja. U Zagrebu postojećem tečaju trebalo bi podijeliti značaj stalnosti kao zemaljskom institutu.

God. 1907. uveženo je u Hrvatsku i Madjarsku gotovih cipela u vrijednosti od 18 milijuna kruna. Sa kojim iznosom učestvuje pri tom Hrvatska, nije poradi pomanjkanja trgovačko-prometne statistike poznato. Nastojanje komore, da u tom pravcu, kao što i glede drugih okolnosti, koje se tiču postolarskog obrta, sabere podatke, osujećeno je žalibože uslijed nehaja većine dotičnih obrtnika samih, koji se inače rado tuže, da se za njihove interese nitko ne brine.

Vrijedno je zabilježiti, da nijedna obrtna grana u Zagrebu ne zaposluje toliko pomoćnog osoblja kao postolarski obrt, naime 1216 kalfa i 980 šegrtu, ukupno dakle 2196 osoba. Spram god. 1907. umanjio se je taj broj samo za 29 osoba.

Čizmari trpe takodjer od tvorničke utakmice, i ako ne u tolikoj mjeri kao postolari. Ovaj obrt nije općenito raširen, te postoje čitava upravna područja, u kojima nema svojih predstavnika. Najbrojnije je zastupan u varaždinskoj županiji, poimence u Varaždinu i u kotarima Krapina, Ludbreg, Zlatar i Novimaroš, zatim u kotarima Samobor, Sv. Ivan Zelina i Čazma.

Opančari rasijani su širom cijele zemlje, osim županije varaždinske, gdje posve sporadično pridolaze. Brojem se poduzeća inače drže čvrsto te posluju skromno, jer i njih počinje pritiskati utakmica gotovih tvorničkih obuvala.

Kožarski obrt nalazi se u vrlo kritičnom stanju, što najrječitije objasnjuje činjenica, da mu broj poduzeća ustrajno nazaduje. Godine 1904. bijaše ih 107, a ove godine spadoše na 79. Prije par decenija imao je taj obrt više stotina predstavnika, a u nekim mjestima, gdje ih je prije bilo na desetke, nema danas niti jednoga. Obrt je ovaj od davnine ladanjski te je razmjerno najizdašnije zastupan u kotaru klanjačkom i samoborskom. Proizvedena roba unovćuje se većim putem trgovca za opančarske svrhe i za gornje dijelove cipela.

(Nastavit će se)

Izleti u samoborsku okolinu.

Velik dio prirodnih krasota Samobora nalazi se i u njegovoj bližnjoj i daljoj okolini. A ta je upravo našim ljetovničkim gostima više-manje nepoznata. Imade tu bezbroj vidika i različitih forma, mjesta sa mnogostrukom jekom, špilja, ponornica, strmih klisura i milovidnih brežuljaka, zaraštenih vinovom lozom, gorskih pašnjaka pa starinskih kurija. Mnogome jamačno nije poznato, da je u Samoborskoj gori razvit kras, pa kako se divno pokazuju najčišći alpski oblici dragâ i strmih gora. Interesantna je i samoborska flora, poznata sa svojih osobitih vrsta. A što da govorimo tek o zanimljivim starinama kao što su gradine: Lipovac, Okič, Mokrice, gdje nas svaki kamen sjeća moćnih hrvatskih velikaša Okičkih, Bakača pa Gregorjanaca. Na najljepšim točkama sagrađene su crkve, od kojih se nekoje kao sv. Križ i sv. Martin ubrajaju među najstarije u našoj domovini, a samo stoljetne lipe i hrastovi stoje kao nijemi svjedoci minule slave.

Osim toga imade množina izletišta kao Piješivica, Oštrc, Črnc, pak Stojdraga, otkuda se pružaju izletniku najkrasniji pogledi po cijelome Zagorju, Pokuplju, dalekoj Posavini, krčkoj dolini, te se vide Alpe, Triglav, bosanske i ličke gore. Zanimljiv je izlet i u Rude, gdje se vade kovine još iz rimskih vremena. To obilje ljepota naše okoline jamačno privlači strance, pa ne bi bilo na odmet, da naša športska udruženja „Šišmiš“ i „Sokol“ prije svakog svoga izleta koje priredjuju, pozovu u „Samoborskom listu“ i ostalu publiku na sudjelovanje. Trebalo bi naznačiti mjesto i vrijeme u svrhu dogovora, da se točno ustanovi broj izletnika, mjesto kamo se ide, vrijeme odlaska; ako se ne ide pješice, da se odredi broj koliju, putna zaŕa i druge potrebite stvari.

Mislim da bi se ovom pozivu odazvalo uvijek dosta gostova, osobito onih kojima je znano, kako se na ovakovim izletima u bajnoj naravi razvijaju prave veselice i zabave. A nitko ne bi zaista požalio puta, jer bi trud bio mnogostruko naplaćen čistim i velikim užitkom u prirodnim čarima i ljepotama, što ih naša okolina napretek pruža. R.

Domaće vijesti.

U spomen FML Wagnera, koji je za društvo za poljepšanje Samobora stekao znamenitih zasluga, odlučilo je ovo društvo u svojoj glavnoj skupštini održanoj u ožujku da u Anin-perivoju na mjestu, gdje je dosele bio napis „Wagnerov spomen“ postavi klupu i stol iz umjetnog kamena. Odbor je ovo naručio u domaćoj tvornici (F. Malzata), koja je i stol i klupu vrlo ukusno i s poznatom vještinom izradila, te je otpremila na određeno mjesto. Na kamenu je ubilježen napis „Wagnerov mir“; a ispod njega posveta: „Prvom svome predsjedniku, društvu za poljepšanje Samobora“. Odbor se društva tim povodom sastao juče na sjednici, te pohodio mjesto, koje je određeno da čuva spomen na blagopojnog društvenog predsjednika FML Wagnera.

Sinu zaslužnog pokojnika, g. Emilu vitezu Wagneru, koji je sada generalmajor i brigadir u Lavovu, odaslao je odbor ovu hrzovjanku:

„Slaveći uspomenu blagopokojnog Vašeg oca kao osnivača i prvoga predsjednika društva za poljepšavanje, postavi' smo danas u Anin-perivoju kod „Wagnerova spomena“ kamenu klupu i stol za vječno sjećanje njegovih zasluga.

Slava uzvišenom pokojniku a Vama kao reprezentantu obitelji Wagner naše duboko poštovanje.

Društvo za poljepšanje Samobora.

Telefon u Samoboru. Pišu nam iz gradjanstva: Još malo dana i bit ćemo spojeni sa Zagrebom, šta je od velike važnosti po trgovački kao i za cio razvitak samog

Samobora. Do danas prijavljeno je 14 abonentâ; imade ih još dosta, koji bi se mogli javiti, jer bi u istinu trebali postaje za svoje poslove. Neki čekaju dok bude jeftinije, a zapravo ga mogu oni sami pojednostiti. Sada se plaća 20 K mjesečno, a čim se prijavi 25 abonentâ bit će cijena na na po jeftinija, t. j. plaćat će se samo 10 K mjesečno.

To moguće mnogi ne znadu i zato to javljamo u listu, da se mogu ravnati. Dakle još samo 10 abonentâ i mi ćemo imati telefon po 10 K.

Molili bismo g. načelnika, da još pokuša predobiti za telefonsku postaju nekoje imućnije gradjane, po koje bi stvar mogla imati vrijednosti.

Promocija. Tajnik gradskog poglavarstva u Zemunu, g. Vlad. Cesar proniviran je na doktora prava. — Čestitamo novom doktoru kao rođenom Samoborcu pa i prijatelju našega lista.

Ostavka načelnika. Trgovišni načelnik g. Josip Čop predao je ostavku na načelničkoj službi i zamolio kr. kotarsku oblast, da izbor novoga načelnika što prije provede.

Mi smo tvrdo i unaprijed uvjereni, da će novo zastupstvo, koje još nije formalno obavilo izbora načelnika, i opet za takova izabrati g. Čopa. On uživa potpuno povjerenje našega zastupstva, koje rozna i cijeni njegov rad, pak se i od g. Čopa nadamo, da će se on njegovoj želji odazvati. To traže od njega interesi Samobora, koje će on znati i htjeti i nadalje uspješno promicati.

Javna vježba „Hrv. Sokola“ u Samoboru bit će u nedjelju dne 4. srpnja o. g. u Anin-perivoju. Potanji će se program naknadno objaviti.

Stanje g. Debeljaka, koji se nalazi u bolnici milosrdnih sestara u Zagrebu, kreće makar i polagano nabolje. Operacija se po svoj prilici ne će morati da preduzme. Ima sigurne nade, da će ranjeni učitelj preboljeti teške rane i da će potpuno ozdraviti, što mu i svi njegovi prijatelji iskreno žele.

Skupština Pripomoćne zadruge u Samoboru bila je oglašom zakazana za 13. o. mj. No nije se mogla održati radi nedostatna broja nadošlih skupštinarâ. Stoga je za danas poslije podne urečena ponovo glavna skupština, pa će se ova bez obzira na broj pridošlih članova održati, kako to određuju zadružna pravila.

Prinosi za trg.-obrtnu komoru. Trgovišno poglavarstvo ovime ponovo upozoruje trgovce obrtnike, gostioničare itd., koji nijesu još naručili nameta za gornju komoru, da takovu još prvih dana idućega tjedna pošimire, da se ne moraju upotrijebiti protiv dužnika prisilne mjere.

† **Vjekoslav Blažinčić,** mesar i gostioničar u Zagrebu, rođeni Samoborac, umro je ondje 16. o. mj. u 34. godini. Laka mu zemlja.

Dopust momčadi za vrijeme žrtve, košnje, vinogradarskih posala, berbe i branja kuruze podijelit će se i ove godine na tri nedjelje. Žetveni dopust mora dotični vojnici kod svoga zapovjedništva osobno na prijavku zamoliti.

Izabran načelnikom. Um. županjski oficijal, g. Ivan Kuća s. izabran je jednoglasno za načelnika u Stubici Donjoj. — G. Kuća je dosad bio opć. upraviteljem u Odri.

Ispravak zemljarinskog katastra. U smislu novog zakona o ispravku zemljarine, imadu se popisati stalno nastale teždabene promjene. U tu svrhu izložen je na trgovišnoj općini novi katastralni oporat i od 10. o. mj. do 9. srpnja, dakle kroz 30 dana, pa si ga svaki interesenat može da razgleda. Ako drži, da je koja teždabena vrsta krivo ubilježena, može to prijaviti usmeno ili pismeno, te označiti nastalu teždabenu promjenu dotične zemljišne čestice.

Uredjenje vododerina i popuzina. Kr. zem. vlada, kako je poznato, po-

dijelila je općini trga Samobora 1800 K za uredjenje vododerina, dok imade općina sa svoje strane pridonjeti u istu svrhu 500 K. — Pošto se trg. zastupstvo u sjednici od 4. svibnja t. g. izjavilo pripravnim uplatiti svotu od 500 K, odredila je sada vlada da se zem. šumarski nadzornik g. Stevan Petrović uputi u Samobor i da započne s pomenutim radnjama.

Društvena zabava Pučke knjižnice i čitaonice. Ovo društvo, koje svake godine priredjuje po koju uspjelu i animiranu zabavu za svoje članove, priredjuje takovu i u nedjelju 27. o. mj. Zabava će se održati u bašči uz same prostorije. Sudjeluje tamburaški zbor, koji je ove godine osnovan, a broji 16 članova.

Na adresu samoborske željeznice. Na dopis g. Oslakovića šalje nam prometna uprava željeznice izjavu: Na pritužbu g. Oslakovića, da mu se avizi uvijek jedan kasnije dostavljaju, povedeni su od strane uprave odmah izvidi, pak je ustanovljeno da ova tvrdnja ne stoji, jer mu je samo jedamput dostavljena kasnije aviza o prispjeloj robi. O tome je gosp. Oslaković bio obaviješten i posebnim pismom. Što se tiče drugog vraćenog pisma bez primjedbe, to je učinjeno radi njegova tona i jer je bio pisan očito s namjerom da se izazove raspra, na koje područje, nije mogla uprava slijediti g. Oslakovića. Osim toga taj list nije sadržao ništa novo, pak nije na ovostranom rješenju mogao ništa meritorno preinačiti.

Priposlano. Na Priposlano gosp. dr. Oreškovića primili smo protuodgovor, od gosp. Hohštettera, ali radi nedostatka prostora ne možemo ga danas donijeti.

Za Šmidhenov spomenik uništo je nadalje:

Na Griču samoborskom sabrano na Antunovu iznos od K 480.

U štedioqi uloženo sa kamatima K 858.82

Ukupno K 863.62

Dalnje prinose prima g. Franjo Švarić.

Potvrdjen proračun opć. Sv. Nedjelja. Zup. upravni odbor odobrio je na temelju otpisa vladina proračun za god. 1909. i to rashodom 12.629 K 08 fil. prihodom od 5.568 K 20 fil. manjkom 7060 K 88 filira.

Za pokriće toga manjka dozvoljuje se upravnoj općini, da može raspisati i ubrati 65 posto nameta za izravni drž. porez od 11.000 K.

Riješeni krivnje. Poznato je, da su prošavše godine presudjeni seljaci Pavao Šoić Mijo Golubić, Mijo Razum, Imbro Razum i Tomo Babić, jer su iz Kerestince dovezli u uzornu pivnicu vino, u kome je bila ovelika količina vode miješana. Seljaci su uložili priziv na županiju, a orda na vladu, koja je sada riješila presudjene seljake od krivnje, kazni i naknade trešba analize, jer se preslušanjem svjedoka nije moglo dokazati, da su rečeni seljaci potvrdili manisana vina, odnosno ih miješali s vodom. Na snazi je ostala jedino odredba, da se odnosna vina imadu denaturirati.

Umrli u Samoboru od 13. lipnja do 20. lipnja:

Barica Haberte, žena posjednika, 63 g., Gradišće, od grješke na srcu.

Vozni red na samoborskoj željeznici. Od 24. svibnja pak do 1. listopada t. g. vrijedi ovaj vozni red:

Vlak odlazi iz Samobora u Zagreb: 5.45, 7.32 i 9 sati prije podne, 1.10 poslije podne te u 8 sati uveče. — Nedjeljom i blagdanima kreće još jedan vlak u 5.30 poslije podne, a drugi u 9.37 uveče.

Iz Zagreba u Samobor kreće vlak u 7.30 i 11.30 prije podne, 2.40 5.30 poslije podne, te 8.02 uveče. — Nedjeljom i blagdanima polazi još vlak u 2.20 i 3.30 poslije podne, te u 9.30 uveče.

Na jučeranjli svinjski sajam dovezeno je 272 komada svinja. Od toga je prodano 96 komada.

Sjednica lječilišnoga povjerenstva održana je u petak. Među inim zaključeno je na njoj, da će idući tjedan svirati glazba svaki dan uveče na Trgu Leopolda Salvatora, u četvrtak kod g. Fittlera, u subotu u Pensionu.

I. hrvatska stolarska i tapetarska udruga u Zagrebu preporučuje najbolje i najjeftinije pokućstvo. Poblize u oglasnom dijelu našega lista.

Društvene vijesti.

Pučkoj knjižnici i čitaonici pristupili su gg. Ivan Falzari, Stjepan Fresl Danica Hasan, Fran Hrčić, Mijo Krapec, Ivka Meznarić, Petar Skendrović i Franjo Turovec.

Gospodarstvo.

Obrana vinograda protiv peronospora.

Prošle dvije godine pojavila se peronospora dosta kasno tek pod konac mjeseca srpnja i u kolovozu i to vrlo neznatno. Razlog ovome bijaše sušno ljeto, budući da trus (sjeme konidije) peronospora nema li vlage ne može proklijati i razvriježiti se po listu.

Ove godine naprotiv vrijeme je izmjenično toplo i kišovito, koje razvoju peronospora vrlo pogoduje. Kako se peronospora pojavljuje kod nas obično pod konac mjeseca lipnja i srpnja, stoga valja paziti naročito sada, da se vinogradi drže dobro poškropljeni, da nas ne iznenadi, već, pojavi li se u jačoj mjeri na lišću prelazi i na grozdje koje se također od toga posuši, — kako bijaše to godine 1905.

Škropljenjem vinograda sa rastopinom modre galice i vapna branimo ove nesamo od peronospora već predusrećemo i mnogim drugim bolestima loze.

Bilješke iz prošlosti Samobora.

B. T—1.

Između „varoških“ i gradskih ljudi. Notar samoborski Nikola Pasanec zabilježio 17. ožujka 1760. u varoški zapisnik prijavu, da su toga dana kmetovi staroga grada nasjekli na našim purgarskim medjama pruca okolo 4 voza. No uhvatiše ih u činu varoški ljudi, zaustaviše vozove i htjedoše ih odvesti na magistrat. Uto pristupe gradski špani i stadoše moliti, da se kmetovima ne oduzimlje pruca, jer da su učinili kvar ne poznavajući medja. Varoški ljudi zaista odustaše od svoje namjere i to „iz ovoga zroka kaj je imenuvani špan govoril, da naj ovo prutje odpuste zavezda, pokedob nezajući mej. Da morbit i kojemu purgaru pripeti se čez varoške meje preti i grad na to ne bu gledel, i mi gradski ljudi hočemo vu takovom pripečenju odpustiti.“

Sajmene pristojbe. Godine 1768. „po navadi skup soravijeni magistratus“ zaključio je i dosudio: „da na piac slobodno hodili budu vsake fele trgovci i prodavci kak i od negda, vendar da od mesta ili stanta cvalbarom rečenoga varoša plaću dati dužni budu“.

Radi skupoće težaka. Na skupoću težaka čuju se danas tužbe na sve strane. Za utjehu našim gospodarima bilježimo, da su se već godine 1760. na nestašicu radnih sila naši stari purgari i te koliko tužili. Gradski oci uzete pače stvar u svoje ruke i riješili je — po tadanjnoj svojoj vlasti — na vrlo jednostavan način:

Opaženo je bilo, da se hižari, koji stanuju na jurisdikciji Samobora, razilaze po klakama na težačko djelo druguda, a u Samoboru stanuju samo zimi. Uslijed toga naravski trpi Samobor na nedostatku radnih sila, tako da „domaća gospoda i purgari težake kruto teško, negda nijednoga dobiti

mogu. Nekoji se pak, koji doma zaostaju, poleg volje svoje preko rednosti plaćati kočuju i tak siromaškejši purgari težakov dobiti ne mogući, velik kvar spoznati moraju“. Uslijed toga izdana je ova odluka:

„Takovi, koji celo leto, protuletje i jesen zvan jurisdikcije po delu bi se klatili, kakti za nikakvu hasen varušu budući, iz jurisdikcije ovoga opiduma pretirati se imaju. Nadalje, koj ob svoje hrane dela, takovi na dan groša 4 i nikaj već imali budu, koji pako ob ludske hrane delali budu, zvun hrane na dan, krajcere 4 dobiju, ter tak svoje delo ob šesti vure poleg navade pričemši, do Zdrave Marije tirati dužni budu niti već za plaću svoju, nego kak je dokončano pod kaštigu dvadeset i pet korbačev potrebuвати smeli budu“.

Da pak pojedinci mogućniji ljudi ne budu cijene kvarili, odredjeno je u rečenom spravišču još ovo:

„Kaiti pako nekoteri bolje mogući opidanci takove težake suprot naredbe magistratuša plaćati i prokšiti navadni su, i tak već plaćajući drugim siromaškejšem purgarom težake prevzemu, zato takaj dokončano je, da ovakovi, koji već nego je gore naredjeno plaćali i težake prekršili budu, niti se poleg ove naredbe ravnati ne budu hoteli, za za kaštigu tolikoputi beršag dve h d u k a t, kolikoputi suprot ove dispozicije zagrešiju, platiti dužni ostanu.“

Ova je naredba, odmah poslije sjednice varoške, proglašena bubnjem po čitavom Samoboru. — S kakvim je uspjehom urodila, nije nam poznato.

Odgovorni urednik: **dr. Mijo Juratović.**

Stan u I. katu

Rambergova ulica br. 13, sastojeci od 6 soba (četiri parketirane na ulicu) 2 kuhinje, i nuzgrednim prostorijama iznajmljuje se eventualno razdijeljeno od 1 rujna.

U istoj kući iznajmljuju se prizemno 2 dućanske prostorije. Upitati se u Rambergovoj ul. br. 7.

Prozore i vrata

u dobrom stanju prodaje

A. Nagode.

Kuća

jednokatna sa dvije (u potrebi moglo bi se ustupiti i više soba) te sa kuhinjom, pivnicom, vrtom itd. prikladna za obrtnika (sitičara, stolara, a osobito na prometnom mjestu za bač ara itd.), kao i za umirovljenika s obitelji, može se odmah u naj m jeftino dobiti u Sv. Nedjelji.

Poblize se upitati u otpravništvu „Samoborskog lista“, kao i u Sv. Nedjelji kod gdje. Berte Šprajc.

Poštovana domaćice!

Nedajte se zavesti hvalenjem :novih: omota cikorije, šta višo, budite uvjereni, da je

pravi :Franckov: pridodatak za kavu,

kog ste tečajem već mnogo godina oprobali u svom kućanstvu — najbolji, pa da će takav i u buduće ostati. —

Osobito Vas molimo, da dobro pazite na naše

tvorničke znakove

i potpis:

Trgovnički znak. Trgovnički znak. Trgovnički znak.

Franka Franča Sinovi

X 108, 2/3 II. V.

Dvije sobe

sa kuhinjom, prikladne za ljetovanje, iznajmljuju se odmah.

Upitati se, Gajeva ulica, 46.

Vinograd

u Gizniku prodaje Andro Nagode u nedjelju 27. o. m. j. u 5 sati po podne pobovoljnom dražbom na licu mjesta.

„CROATIA“

osiguravajuća zadruga u Zagrebu.

Utemeljeno godine 1884.

CFNTRALA: Zagreb, Zrinjski trg, Berislavićeva ulica broj 2.

PODRUŽNICE I GLAVNA ZASTUPSTVA: Osijek, Rijeka, Sarajevo, Spljet, Novisad i Trst.

Ova zadruga stoji pod okriljem i nadzorom općine slob. i kr. glavnoga grada Zagreba te prima uz povoljne uvjeti slijedeće vrste osiguranja:

I. Na ljudski život:

1. a) osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti, b) osiguranja miraza, c) osiguranja životnih renta.
2. Pučka osiguranja na male glavnice bez liječničke pregledbe.

II. Protiv štete od požara:

1. Osiguranja zgrada (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica).
2. Osiguranja pokretna (pokućstva, dućanske robe, gospodarskih strojeva, blaga itd.)
3. Osiguranja poljskih plodina (žita, sij-na itd.)

III. Protiv šteta od tuče.

IV. Staklenih ploča protiv razlupanja.

V. Protiv nezgoda svake vrste i zakonske dužnosti jamstva.

VI. Protiv provalne krađe.

VII. Protiv vodovodne štete.

Zadružna imovina u svim odjelima g. 1908. iznosi	K 1,871.752-25
Od toga jamčevne zaklade	K 1,000.000-00
Godišnji prihod premije s pristojbama preko	K 1,024.042-87
Isplačene odštete	K 3,437.743-37

Sposobni posrednici osiguranja i akviziteri primaju se uz vrlo povoljne uslove.

NESTLÉOVO

BRAŠNO ZA DJECU

ZA dojenčad, rekonvalescente,

bolujuće na želudcu.

Sadržaje najbolje alpinsko mlieko.

Brosura njega djece besplatno kroz NESTLÉ

Beč L Biberstrasse 11.

Trgovina STJEPAN ŠOIĆ

Rambergova ulica.

Veliko skladište stakla i porculana. Velika zaliha građevnog, potpun i suhog drva kao i uvijek svježi portlandski cement te svježeg Mautnerovog sjemenja.

HOTEL PENZIJA SAMOBOR

najljepše i najugodnije boravište za

lječilišne goste, ljetovanje i izletnike.

Sobe uređene sa svim komfortom, izvrsna restauracija, slastičarna i kavana. — Sjenate bašče. Lijepa lječ. dvorana. Centralni položaj. Veoma jeftine cijene! Cijela opskrba na dan po osobi od K 1.70 i dalje. Početak sezone 1. svibnja. — Svake nedjelje i blagdana toči se pilsensko pivo.

Rendez-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište k „Lovačkom rogu.“

Novo i krasno uređene sobe s električnom rasvjetom. Elegantna restauracija. Izvrsna kuhinja, dobro vino i pivo, brza i točna posluga. Cijene umjerene.

M. Pilaž, svratištar.

Kašalj izliječi

tko

svoje zdravije voli.
6245 not. ovjer. svjedodžbi
dokazuje siguran uspjeh

Kaiserovih

prsnih Karamela
sa tri omorikc.

Lječnici su ih prekušali i preporučili protiv kašlja, promuklosti, nahađama, sluzavosti, nahađi žrtvica te kašlju hripavcu. — Svježi po 20 i 40 št., svježanj 80 št. — Dobiva se kod

MIRKA KLEŠČIĆA

lijekarnica k zlatnom andjelu u Samoboru.

5% u korist naše djece.

„Amur-Creme“

preporuča se kao najbolje i najfinije sjajno laštilo sadaljsosti za cipele (box-k II i ševro). Isto ne kvari kožu, ne otpa ta voda, ne propusti mokrinu, daje najljepši sjaj, te čini obuću mekanom i trajnom.

Čuvajte se patvorina, koje kvare obuću. Tražite izrično „AMUR-CREME“ isto se dobiva u svim boljim trgovinama

Prvi hrvatski proizvod sjajnog laštila

„AMUR-CREME“

J. URLI, Zagreb.

Uspješno se oglašuje u
Samoborskom
listu.

Zgodna

kupnja!

Kra na lepna ura sa lancem samo 1 for. 75 novč. 30.000 komada kupio sam, radi toga mogu sljati 1 krasnu sa 36 satnim hodom (nikaku 12 satnu) gloria srebrnu Anker-remontoir uru sa švicarskim strojem, krasno gravirana, s kazalom za časove sa posebnim ili pozlaćenim lancem samo 1 for. 75 nč. Nadalje nudjam pravo pozlaćenu uru sa 36 satnim hodom švicarsku Anker-remontoir prve vrste k tomu dobije se krasno pozlaćeni lanac za 2 for. 50 nč., dajem trogodišnje pismeno jamstvo.

Razašilje pouzećem

S. KOHANE

Skladište švicarskih ura Krakov, broj 368. Nebrojene zahvale i narudžbe primio. Za nekonvenirajuće novac vraćam.

Pokućvo

Najkvalitetnije

Najjeftinije

Najbolje i najjeftinije

pokućvo

1. hrvatska stolarska i tapetarska
obrtna vjeresijska udruga
kao član zem. sred. vjeresijske udruge.

Zagreb. Marija Valerija ulica 10.
Nikolićeva ulica 2.

Domaći proizvod.
Polakšice u plaćanju.

Pokućvo

Chinoferrin jača slab želudac i vraća izgubljeni tek za jelo.

Chinoferrin najbolji je lijek protiv slabokrvnosti i bijelobolje.

Vapno negašeno!

Najbolje vrsti, uvijek svježje i svake količine dobije se uz vrlo jeftine cijene i na zahtjev postavno badava kući, u trgovini

Stjepan Šoić.

Domaćice!

Želite li biti jeftino, brzo i točno podvorene to se izvolite potruditi u moju trgovinu, gdje će te naći uvijek na skladištu:

Najfinije francesko ulje bez mirisa, banatsko brašno, fine kave, čaja, groždica, hadema, kao i svu ostalu specerajsku robu, k tome preporučam limeno, emailovano i drveno

kuhinjsko posudje

uz znatno snižene cijene.

Sa štovanjem

M. Škarek

Kupujte dragulje, zlatnu, srebrnu, kinasrebrnu robu i satove najbolje vrsti kod najstarije domaće draguljarske tvrtke. Utemeljeno godine 1850.

JOSIPA ENGELSRATA

draguljara i zlatara, ZAGREB, Ilica broj 5.
(u palači 1. hrvatske štedionice.

Podružnice: Rijeka, Plaza Adamich. Opatija, kraj Andriolina kupališta. Cienici badava i franko.

„Salvator“ vinovica.

Takovo sredstvo ne opstoji skoro tako brzo, koje bi se u raznim slučajevima moglo tako uspješno upotrijebiti, kao što je to „Salvator“ vinovica. Služi kao izvrsno jačajuće sredstvo kod turista i ljudi od športa, osjezuje mišice i odstranjuje umornost. Rabi izvrsno kod svake vrsti prehlade kao sredstvo za natiranje i kao oblozi, proti glavobolji, za čišćenje zubi i izplahivanje grkljana, proti izpadanju kose. Iznutra nakapljen na komadiću šećera djeluje „Salvator“ vinovica kod želudačnih tegoba izvrsno. Cijena 1 toci 1 kruna.

S. Mittelbach, Zagreb,

lijekara „k Salvatoru“ i droguerija, Jelačićev trg broj 2.

Dobiva se u Samoboru u ljekarni M. Kleščića

Hrv. banka za maloposjednike

dioničko društvo

Zrinjski trg 9. — ZAGREB — Zrinjski trg 9.

ukamaćuje štedne uloške

sa čistih 4½%

ZAGREB

Starčevićev dom.

L. MAŠEK I DRUG

(kraj državnoga kolodvora.)

Poslovnica za otpremanje osoba

iz radničkoga i seljačkoga staleža u prekomorske krajeve.

Preuzimanje putnika

I., II. i III. razreda sa najbržim i najsigurnijim parobrodima. Putovanje iz Havre u New-York za 6—7 dana sa brzim parobrodima franceskog parobrodarskog društva: „Compagnie Générale Transatlantique“ u Parizu i „Holland-Amerika Linijom“ preko Rotterdama, kojih parobrodi preplove more za 6—8 dana.

Otprema putnika iz Zagreba svakog ponedjeljka i subote.